

ISBN: 978-973-108-949-2

 Interreg
Romania-Hungary
European Regional Development Fund

PRO TOURISM

JIMBOLIA CĂRPINIȘ CSANÁDPALOTA

COMMON CHALLENGES - COMMON SOLUTIONS:
INSTITUTIONAL DEVELOPMENT IN THE FIELD OF TOURISM

www.interreg-rohu.eu

ARTRESS

PARTNERSHIP
FOR A BETTER
FUTURE

PRO TOURISM

JIMBOLIA

CRISTINA DEMA
CORNELIA PETRESCU
SILVIU STOIAN

CĂRPINIŞ

LAVINIA OPRIŞA-BERCOVICI
LETIȚIA MOGA
SORIN TUDOR

CSANÁDPALOTA

MAKÁN ANDRÁSNÉ
MOLNÁRNÉ HALUSKA MARGIT
PINTÉR RENÁTA

COMMON CHALLENGES - COMMON SOLUTIONS:
INSTITUTIONAL DEVELOPMENT IN THE FIELD OF TOURISM

Materiale promovaționale editate în cadrul proiectului „ProTourism” finanțat prin Programul INTERREG V-A România-Ungaria.

Promotional materials published within the project „ProTourism” financed by the INTERREG V-A Romania-Hungary Programme.

Az Interreg V-A România-Magyarország 2014-2020 Program által finanszírozott „ProTourism” projekt keretében létrehozott promóciós anyagok.

THE CONTENT OF THIS MATERIAL DOES NOT NECESSARILY REPRESENT
THE OFFICIAL POSITION OF THE EUROPEAN UNION.

CONȚINUTUL ACESTUI MATERIAL NU REPREZINTĂ ÎN MOD NECESAR POZIȚIA OFICIALĂ A UNIUNII EUROPENE.
JELEN ANYAG TARTALMA NEM FELTÉTLENÜL TÜKRÖZI AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS ÁLLÁSPONTJÁT.

Autori

Cristina Dema
Cornelia Petrescu
Silviu Stoian

Lavinia-Codruța Bercovici-Oprișa
Letiția Moga
Sorin Tudor

Makán Andrásné
Molnárné Haluska Margit
Pintér Renáta

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Pro tourism : Jimbolia, Cărpiniș, Csánadpalota / Cristina Dema, Lavinia Oprîșa-Bercovici, Andrásné Mákán, ... - Timișoara : Artpress, 2020
ISBN 978-973-108-949-2

I. Dema, Cristina
II. Bercovici-Oprișa, Lavinia-Codruța
III. Andrásné, Mákán

796.5

JIMBOLIA

Istoria veche a orașului începe a fi documentată la 1332-1333, când are loc un recensământ papal al pământurilor Banatului pentru stabilirea taxelor (dijmei). În aceste registre papale, apare numele *Chumbul*. Firul istoric este reluat după cucerirea Banatului de către austrieci, dar pentru o perioadă nu apare a fi locuită. Abia în 1766 se naște noua localitate, prin colonizare cu populație germană originară din Mainz, Trier, Sauer, Pfalz, Lotaringia și Luxemburg. Inițial s-a format din două zone distincte, *Landestreu* și *Hatzfeld*, puțin mai la vest, dar după doi ani cele două s-au unit sub numele *Hatzfeld*, nume dat în cinstea primului ministru al împăratesei Maria Tereza.

Jimbolia este o localitate caracterizată prin multiculturalitate, care te poate surprinde cu o varietate de obiective turistice.

The old history of the city begins to be documented in 1332-1333, when there's a papal census of the lands in Banat area, to determine the due taxes (tithes). The name *Chumbul* is mentioned in these papal registers. The historical thread is resumed after the conquest of Banat by the Austrians, but it doesn't seem to have been inhabited for a period of time. Only in 1766 the new settlement was born, through colonization with the German population from Mainz, Trier, Sauer, Pfalz, Lotaringia and Luxemburg. Initially, it was made up from two distinct areas, *Landestreu* and *Hatzfeld*, a little further to the West, but after two years they got united under the name *Hatzfeld*, named in honor of the Prime Minister of Empress Maria Tereza.

Jimbolia is a town characterized by multiculturalism, which can surprise you with a variety of touristic attractions.

A város régi történelme 1332-1333-ban kerül említésre, amikor a Bánsági föerdeket pápai összeírásban jegyzik, az adók (tized) megállapítása céljából. Ezekben a pápai jegyzékekben a Chumbul név jelenik meg. A történelmi szálat az osztrákok a Banság meghódítása után folytatják, ám egy ideig nem tűnik lakottnak. Az új város csak 1766-ban született, Mainz, Trier, Sauer, Pfalz, Lotaringia és Luxemburg vidékéről származó német lakosság betelepítésével. Kezdetben két különálló részből állt, Landestreu és kissé nyugatabbra, Hatzfeld, de két év elteltével ezek Hatzfeld név alatt egyesültek, Mária Terézia császárnő miniszterelnökének tiszteletére. Zsombolya egy multikulturális jellegű település, amely különféle turisztikai célpontokkal képes meglejni.

Istoria orașului este strâns legată de familia nobiliară Csekonics, care timp de 14 de ani a contribuit semnificativ la dezvoltarea edilitară și economică a localității. Patrimoniul construit de familia Csekonics cuprinde numeroase clădiri, aparținând unor tipologii diferite: castele, biserici, stații de cale ferată.

Castelul „Csito” era situat în partea de sud a orașului, în direcția văii de azi. Construcția sa a început în anul 1863 și s-a terminat în anul 1870. Arhitectura sa în stil anglo-saxon a fost concepută de arhitectul Ybl Miklos, de al cărui nume se leagă și frumoasa clădire a Operei din Budapesta. Din păcate, după Primul Război Mondial, din cauza problemelor financiare ale familiei Csekonics, generate de exproprierea averii sale de către statul sărb, s-a hotărât demolarea castelului „Csito”. Astfel, în 1937, cea mai frumoasă clădire a Jimboliei, un palat de o valoare arhitectonică inestimabilă, a fost distrusă.

The town's history is closely linked to the noble family Csekonics, which for 140 years has contributed significantly to urban and economic development of the locality. The patrimony built by Csekonics family includes many buildings belonging to different typologies: castles, churches, railway stations.

“Csito” Castle was located in the Southern side of the town, towards the today's customs. Its construction started in 1863 and completed in 1870. Its Anglo-Saxon architecture was conceived by Architect Ybl Miklos, whose name is related to the beautiful building of Budapest Opera. Unfortunately, after World War I, due to the financial struggles of Csekonics family, generated by the expropriation of its wealth by the Serbian State, “Csito” Castle was demolished.

Thus, in 1937, the most beautiful building in Jimbolia, a palace of priceless architectural value, was destroyed.

A város története szorosan kapcsolódik a Csekonics nemesi családhoz, amely 140 éven át jelentősen hozzájárult a település építészeti és gazdasági fejlődéséhez. A Csekonics család által épített örökség számos, különböző jellegű épületet foglal magában: kastélyok, templomok, vasútállomások.

A „Csitó” kastély a város déli részén, a mai határátkelőhely irányában található. Építése 1863-ban kezdődött és 1870-ben fejeződött be. Anglo-szász építészettel Ybl Miklos építész tervezte, akinek neve a gyönyörű budapesti Operaházhöz is kapcsolódik. Az első világháború után sajnos a Csekonics család anyagi nehézségei miatt, mivel a szerb állam elkobozta vagyonukat, úgy döntöttek, hogy lerombolják a „Csitó” kastélyt. Így 1937-ben Zsombolya legszebb épületét, a felbecsülhetetlen értékű építészeti értékű palotát lebontották.

ROMANIAN

BORDEN CONTROL EXILE

CD CREW PRM EU EEA CH

EU EEA CH ALL PASSPORTS

TERMINAL INF

Zestrea edilitară a orașului cuprinde o serie de edificii de un rafinament aparte, clădiri vechi și valoroase, monumente de artă și arhitectură. Unele dintre acestea sunt puse în valoare, altele păstrează încă urmele trecerii timpului, dar, în final, toate alcătuiesc personalitatea orașului.

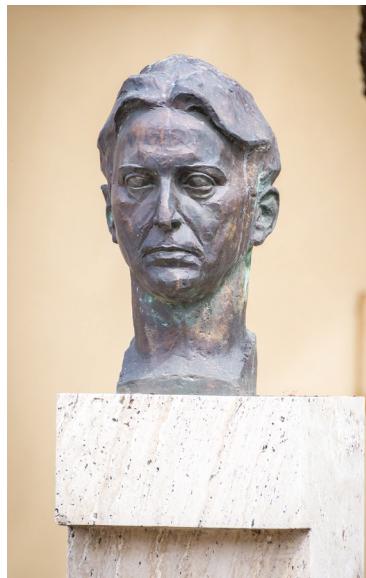
Una dintre aceste clădiri, recent renovată, este gara, care datează din anul 1900. Cu toate acestea, cea de-a doua cale ferată construită pe teritoriul actual al României, care făcea legătura între Timișoara și Szeged, ajungea și la Jimbolia încă din anul 1857.

The urban heritage of the city contains several buildings of special refinement, old buildings and valuable monuments of art and architecture. Some of them are highlighted, others still retain traces of the passage of time, but in the end they all contribute to the town's personality.

One of these buildings, recently renovated, is the train station, built in 1900. However, the second railway line built on the current territory of Romania, connecting Timișoara to Szeged, was reaching Jimbolia since 1857.

A város épített öröksége különleges, kifinomult, régi és értékes épületek, műemlék- és építészeti emlékek sorát öleli magában. Ezek közül néhány ki van emelve, még mások továbbra is magukon viselik idő múlásának nyomát.

Az utóbbi időben felújított épületek egyike a vasútállomás, amely 1900-ból származik. A jelenlegi Románia területén épült második vasútvonal, mely Temesvárt Szegeddel kötötte össze, már 1857-ben elérte Zsombolyát.

Centrul urbei este marcat de două alei cu importanță deosebită, și anume „aleea scriitorilor” și „aleea compozitorilor”. Astfel, busturile lui Peter Jung, Mihai Eminescu și Petőfi Sándor, cât și ale lui George Enescu, Béla Bartók și Emmerich Bartzer amintesc de multiculturalitatea acestui spațiu.

The town's center is marked by two alleys of special importance, i.e. "the alley of writers" and "the alley of composers". Thus, the busts of Peter Jung, Mihai Eminescu and Petőfi Sándor, along with those of George Enescu, Béla Bartók and Emmerich Bartzer remind us of the multiculturalism of this space.

A város központját két különleges jelentőségű sétány határozza meg, nevezetesen az «írók sétánya» és a «zeneszerzők sétánya». Így Peter Jung, Mihai Eminescu és Petőfi Sándor, valamint George Enescu, Béla Bartók és Emmerich Bartzer mellszobrai emlékeztetnek e multikulturális jellegére.

PRIMĂRIA

Reședința de iarnă sau castelul vechi se află în centrul Jimboliei. Edificiul, ridicat în anul 1878, a suferit multiple modificări și renovări. De exemplu, aripa estică a clădirii a fost demolată în 1907-1908. În anul 1935, castelul a fost transformat în întregime, ajungând definitiv în proprietatea orașului. În trecut clădirea a adăpostit un liceu, iar astăzi funcționează ca primărie.

THE TOWN HALL

The winter residence or the old castle is located downtown Jimbolia. The edifice erected in 1878 underwent multiple changes and renovations. For example, the Eastern wing of the building was demolished in 1907-1908. In 1935, the castle was transformed entirely, finally being transferred to the town's property. In the past the building sheltered a high school and today functions as a town hall.

VÁROSHÁZ

A téli rezidencia vagy a régi kastély Zsombolya központjában található. Az 1878-ban emelt épület számos átalakításon és felújításon ment keresztül. Például az épület keleti szárnyát 1907-1908-ban lebontották. 1935-ben a kastély teljesen átalakult, végül a város tulajdonává vált. Ma az épület városházaként működik, a múltban egy gimnáziumnak is otthont adott.

Biserica Romano-Catolică „Sf. Vendelin”

Primul aşezământ romano-catolic datează din 1766, fiind ridicat odată cu aşezarea coloniştilor şvabi în localităile Hatzfeld şi Landestreu. Biserica iniţială era însă mult mai mică şi în scurt timp a devenit neîncăpătoare. De aceea, în 1876 a fost mărită şi renovată în întregime. În 1911, turnul bisericii avea să fie supraînălțat de la 39 m la 53,5 m, rămânând până astăzi cea mai înaltă construcţie a oraşului. Elementele principale ale arhitecturii se încadrează stilului neoromanic. În interior, altarul principal este dominat de tabloul pictat în ulei (1877), pe pânză (300x180 cm), copie a Madonei Sixtine de Rafael şi dedicat Sf. Vendelin, patronul bisericii. Originalul tabloului (operă a pictorului Pällik Béla din Budapesta) se află la Dresda - Germania.

“Saint Vendelin” Roman-Catholic Church

The first Roman – Catholic settlement dates back to 1766, being erected at the same time with the settlement of Swabian colonists in Hatzfeld and Landestreu. However, the initial church was small and shortly became overcrowded. Therefore, in 1876 it was enlarged and completely renovated. In 1911, the church tower was heightened from 39m to 53.5m, remaining until today the tallest construction in the city. Its main architectural features are Neo-roman. Inside, the main altar is dominated by the oil painting (1877), on canvas (300x18cm), a copy of Rafael's Sistine Madonna and dedicated to Saint Vendelin, the patron of the church. The original painting (work of painter Pällik Béla from Budapest) can be found in Dresden - Germany.

A „Szent Vendel” Római-Katolikus Templom

Az első római katolikus templom 1766-ban épült, amikor a sváb telepesek megérkeztek Hatzfeldben és Landestreuban. Az eredeti templom azonban sokkal kisebb volt, és rövid idő alatt szűknek bizonyult. Ezért 1876-ban kibővítették és teljesen felújították. 1911-ben a templom tornyát 39 m-ről 53,5 m-re magasították, és ez a mai napig a város legmagasabb épülete. Építészetileg fő elemei a neoromán stílusjegyeket hordozzák. Belül, a főoltárt egyolajfestmény uralja (1877), a vászonra festett (300x180 cm), Raffaello Sixtusi Madonnának másolata, mely Szent Vendelnek, a templom védőszentjének van szentelve. A festmény eredeti példánya (Pällik Béla budapesti festőművész munkája) Drezdában - Németország található.

Biserica romano-catolică din cartierul Futok

(Calea Mărășești). Edificiul a fost ridicat între anii 1928-1929, în stil neogotic, după planurile arhitectului jimbolian Hans Jänner, fiind dedicat memoriei lui Michael și Jakob Bohn. Construcția a fost finanțată de familia Bohn, proprietara de atunci a fabricii de cărămizi și țigle și a fost realizată în întregime cu materiale produse de această renumită fabrică. De mare valoare sunt tabloul altarului - reprezentându-l pe Sf. Arhanghel Mihail, patronul bisericii - și alte două tablouri ce aparțin cunoșcutului pictor jimbolian Stefan Jäger.

The Roman-Catholic Church from Futok Quarter

(Mărășești street). The building was erected between 1928-1929, in Neo-Gothic style, by architect Hans Jänner from Jimbolia, being dedicated to the memory of Michael and Jakob Bohn. The construction was financed by the Bohn family, the owner of that time of the brick and tile factory and was made entirely with materials produced by the famous factory. Of great value are the altar painting – representing the St. Archangel Michael, the church patron – and other two paintings belonging to the well-known painter Stefan Jäger from Jimbolia.

A Futok negyedi Római-Katolikus Templom

(Mărășești út). Az épületet 1928-1929 között emelték neogótikus stílusban, Hans Jänner zsombolyai építész tervei szerint, Michael és Jakob Bohn emlékére. Az építkezést a Bohn család finanszírozta, a téglá- és cserépgyár akkori tulajdonosai, és teljes egészében e híres gyár termékeiből készült. Nagy jelentőséggel bírnak az oltárfestmények - amelyek Szent Mihály arkangyal, a templom védőszentjét ábrázolják -, valamint két másik festmény, mely a híres zsombolyai festő, Stefan Jäger alkotása.

Biserica Ortodoxă „Buna Vestire”.

Biserica Ortodoxă „Buna Vestire” Piatra de temelie a actualei biserici s-a pus în anul 1933. Ea avea să fie terminată în 1942, când a fost târnosită sub hramul sărbătorii „Bunei Vestiri” (25 martie). Planul Bisericii a fost întocmit de arhitectul român Victor Vlad, iar lucrările au fost executate în stil neobizantin, cu trei turle și o boltă cilindrică, acoperită în întregime cu țiglă. Pictura murală inițială în ulei a fost executată de pictorul Vasile Hudici între anii 1938-1941, în același stil neobizantin. Iconostasul din lemn de tei și mobilierul interior au fost realizate de către sculptorul ieșean Ioan Antonescu între anii 1938-1944. Din anul 2004, cu ocazia sărbătorii Adormirii Maicii Domnului - al doilea hram al Bisericii (15 august) - sub patronajul Bisericii Ortodoxe se organizează tradiționala rugă bănățeană la care participă formații de muzică populară, meșteri artizani și artiști populari din toată țara.

The “Annunciation” Orthodox Church

The cornerstone of the present church was laid in 1933. It was completed in 1942, when it was consecrated under the feast of “Annunciation” (March 25th). The church plan was established by Romanian architect Victor Vlad, and works were executed in Neo-Byzantine style, with three towers and a cylindrical vault, entirely covered with tile. The initial oil mural painting was executed by painter Vasile Hudici between 1938-1941, in the same Neo-Byzantine style. The iconostasis of linden wood and the inside furniture were made by sculptor Ioan Antonescu from Iasi, between 1938-1944. Beginning with the year 2004, on the feast of Assumption – the second feast of the Church (August 15th) - the traditional Banat prayer is being organized under the patronage of the Orthodox Church, with participation of folklore bands, artisans and folk artists from across the country.

Az „Angyali Üdvözlet” Ortodox Templom

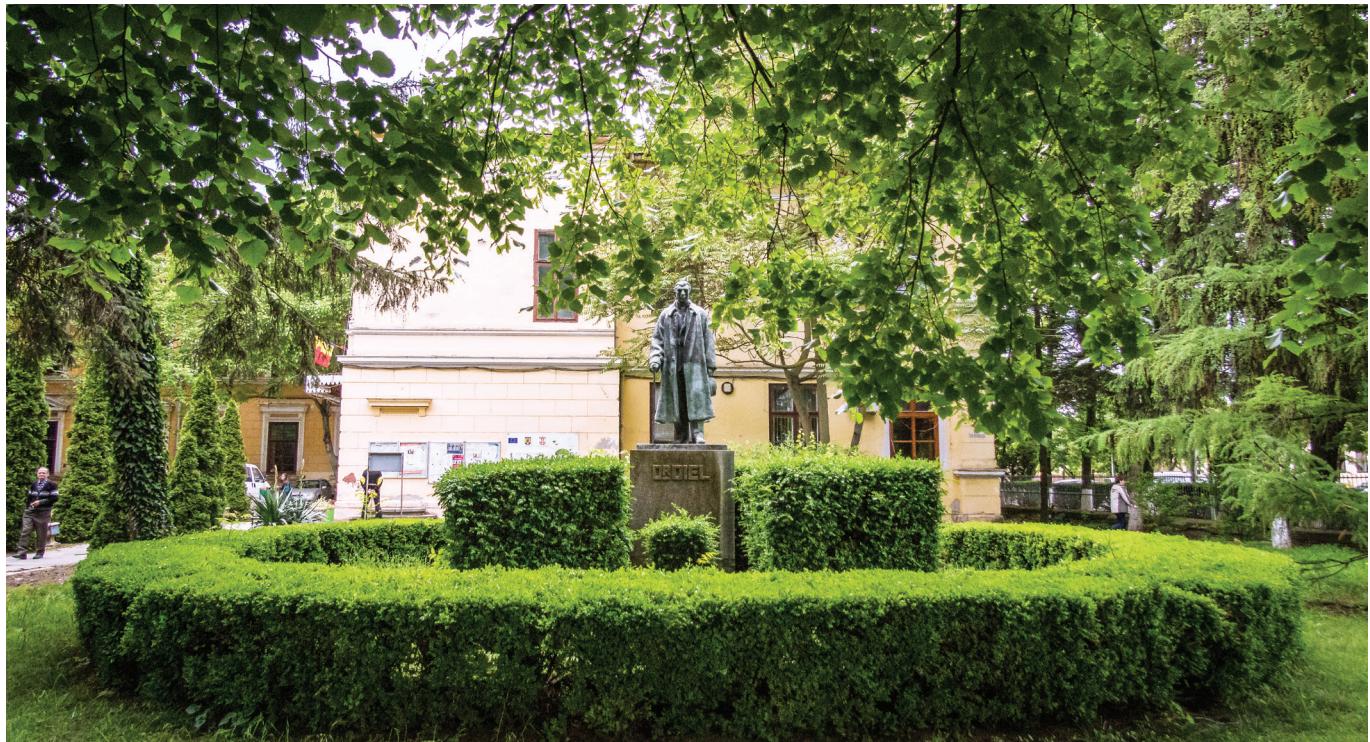
A jelenlegi templom alapkötélt 1933-ban tették le. 1942-ben fejezték be, amikor az „Angyali Üdvözlet” ünnepén (március 25) szentelték fel. A templom tervét Victor Vlad román építész készítette, az épületet bizánci stílusban emelték, három toronnyal és hengeres boltozattal, melyet teljes egészében csereppel borítottak. Az eredeti falfestményt Vasile Hudici festőművész 1938-1941 között készítette, olajban, ugyanabban a neobizánci stílusban. A hárfa ikonosztázát és a belső bútorzatot Ioan Antonescu jásvásári szobrász készítette 1938-1944-ben. 2004 óta, a Szűz Mária Elszenderedése ünnepe alkalmával - mely az templom második búcsúja (augusztus 15) - az ortodox egyház védnöksége alatt, hagyományos bánsági ünnepet szerveznek, melyen az egész ország területéről érkező népzenei együttesek, kézművesek és folklórművészek vesznek részt.

Statuia Sf. Florian. A fost ridicată înainte de anul 1866 în cinstea Sfântului Florian, patron al orașului și sfânt din calendarul catolic, ocrotitor împotriva incendiilor și inundațiilor - catastrofe care au afectat în nenumărate rânduri localitatea, după colonizarea șvabilor. Impresionanta sculptură are trei elemente de bază: postamentul, stâlpul de susținere și statuia propriu-zisă. Toată construcția are o înălțime de 6,76 m, din care 1,75 m - postamentul, în formă de octogon. Sochlul îngust, pe care se află stâlpul de 2,6 m, este pătrat și are baza cubică ornamentată. Pe acest stâlp este aşezată statuia propriu-zisă, care are o înălțime de 2,41 m, din care 2,2 m reprezintă figura sfântului.

The Statute of Saint Florian. It was built before 1866 in honor of Saint Florian, town patron and saint in the Catholic calendar, protector against fires and floods – disasters that repeatedly affected the locality, after the Swabian colonization. The impressive sculpture has three basic elements: the base, the supporting pillar and the statue itself. The entire construction is 6.76m tall of which 1.75m is the base, shaped as an octagon. The narrow plinth, where the 2.6m pillar lies, is square and has an ornated cubic base. The statute itself is located on this pillar of 2.41m high, of which 2.2m represents the figure of the saint.

A Szent Flórián szobor. 1866 előtt emelték, Szent Flórián, a város védőszentje, a katolikus naptárban szereplő szent tiszteletére, aki védelmet nyújt a tűz és az árvíz ellen - természeti csapások, melyek többször sújtották a települést, a svábok letelepedése után. A lenyűgöző szobor három alapelemből áll: az alapzat, a tartóoszlop és a szobor. A teljes építmény magassága 6,76 m, ebből 1,75 m - a nyolcszög alakú alapzat. A keskeny alapzat, amelyen a 2,6 m oszlop található, négyzet alakú és díszes kocka alapja van. Ezen az oszlopon, áll maga a szobor, amelynek magassága 2,41 m, ebből 2,2 m a szent alakja.

Statuia Dr. Karl Diel

Statuia din bronz a doctorului chirurg Karl Diel (1855-1930) a fost realizată de către sculptorul timișorean Géza Rubleczky (1909-1953), iar în anul 1940 a fost ridicată în parcul din fața primăriei (Castelul Csecknics), în semn de respect pentru profesionalismul și implicarea sa în viața comunității locale. Timp de 24 de ani (1896-1920) a condus secția de chirurgie, efectuând peste 50.000 de intervenții chirurgicale, iar timp de alți opt ani (1920-1928) a fost director al Spitalului din Jimbolia.

Dr. Karl Diel Statue

The bronze statue of surgeon Karl Diel (1855-1930) was made by sculptor Géza Rubleczky (1909-1953) from Timisoara, and in 1940 was erected in the park in front of the town hall (Csekonics Castle), as a sign of respect for his professionalism and involvement in the life of the local community. For 24 years (1896-1920) he led the Department of Surgery, making over 50,000 surgeries and for other eight years (1920-1928) he was the director of Jimbolia Hospital.

Dr. Karl Diel szobra

Karl Diel (1855-1930) sebész bronzszobrát Rubleczky Géza (1909-1953) temesvári szobrász készítette, 1940-ben a városháza (Csekonics Udvarház) előtti parkban állították fel, mintegy tisztelegésként szakmaisága és a helyi közösség életében való részvételle előtt. 24 éven át (1896-1920) a vezette a sebészeti osztályt, több mint 50 000 műtétet végzett, majd további nyolc évig (1920-1928) volt a zsombolyai Kórház igazgatója.

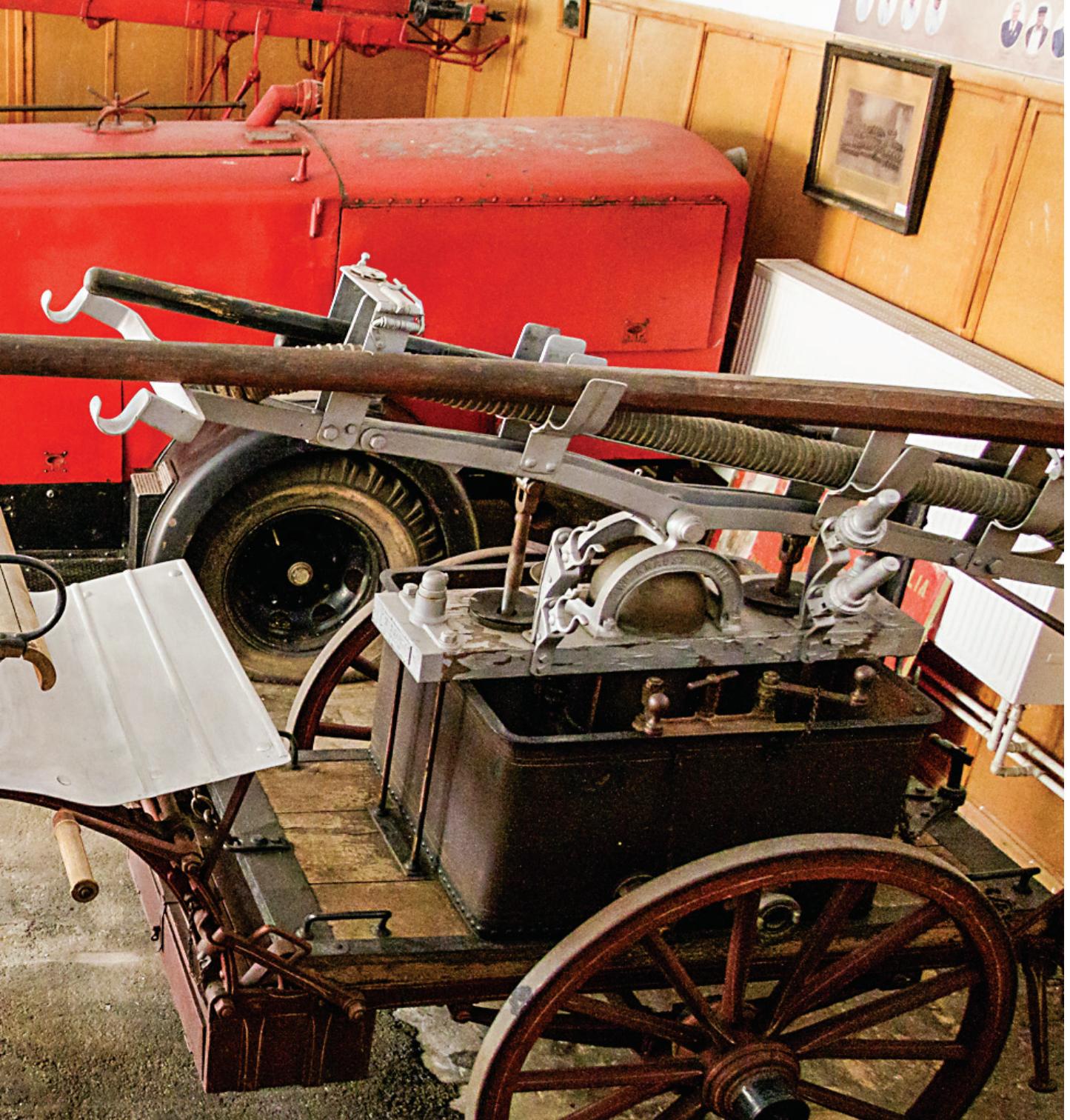
Muzeul Pompierilor este reprezentativ pentru orașul Jimbolia având în vedere tradiția îndelungată a activității pompieristice din localitate. De fapt, existența Serviciului de Pompieri Voluntari încă din anul 1875 a făcut posibilă adunarea, de-a lungul timpului, a mai multe obiecte și utilaje ce odinioară făceau parte din arsenala unui pompier în lupta sa cu flăcările. Muzeul a fost dat în folosință în luna septembrie a anului 1993 și se află în aceeași clădire în care își are sediul și stația de pompieri, aspect care face posibilă primirea vizitatorilor la orice oră din zi. Cei care trec pragul acestui incubator de cultură și istorie pot găsi obiecte vechi de peste 130 de ani precum diferite coifuri, țevi de refuzare, măști contra gazelor și fumului, dar și diferite autoutilaje de intervenție.

The Firefighters Museum is representative for Jimbolia town, considering the long local tradition of firefighting activity. In fact, the existence of the Volunteering Firefighting Service since 1875 made it possible to collect, over time, several items and equipment that once were part of the arsenal of firefighters in their struggle with the flames. The museum was opened in September 1993 and is located in the same building with the firefighters' station, which makes it possible to receive visitors at any time of the day. Those who visit this culture and history incubator can find here antiques of over 130 years, such as various helmets, discharge pipes, gas and smoke-protection masks, along with different equipment of intervention and even firefighting cars.

A Tűzoltómúzeum Zsombolya városának emblematikus intézménye, tekintettel a tűzoltási tevékenység hosszú hagyományára a településen. Tulajdonképpen, mivel az önkéntes tűzoltóság 1875 óta létezik, lehetőség nyílt az idők folyamán egyre több olyan tárgy és felszerelés összegyűjtésére, melyek egykor a tűzoltó fegyverzetének részét képezték a lángok elleni harcban. A múzeumot 1993. szeptemberében nyitották meg, és ugyanabban az épületben található, amelyben a tűzoltóállomás működik, így a nap bárminek szakában lehetőség van látogatók fogadására. Azok, akik átlépik e kulturális és történelmi inkubátor kúszóbét, több mint 130 éves régiségeket láthatnak, például különféle sisakokat, tömlőket, gáz- és füstmaszkokat, valamint különféle intervenciós eszközöket, kocsikat.

Jimbolia este un oraș care își datorează existența șvabilor. Întemeierea acestei comunități, precum și aspecte din viața cotidiană de odinioară, au fost surprinse de cel mai mare pictor al șvabilor din Banat, **Stefan Jäger**, în picturile sale, prin urmare, în anul 1969, s-au deschis porțile unei case memoriale care a purtat numele acestui mare artist până în anul 1996, punct în care casa memorială a devenit **Muzeul Stefan Jäger**. Vizitorii se pot bucura de o secție de etnografie, o secție de arheologie, o cameră cu fotografii ale personalităților din Jimbolia și o cameră șvăbească, toate acestea pe lângă picturi ale celebrului pictor bănățean.

Jimbolia is a town that owes its existence to the Swabians. The foundation of this community, along with aspects of everyday life of the past, were surprised by the great Swabian painter from Banat, **Stefan Jäger**, in his paintings, as a result, in 1969, the doors of a memorial house that wore the name of this great artist opened until 1996, at which point the memorial house became the **Stefan Jäger Museum**. Visitors can enjoy ethnography, archeology sections, a room with photographs of personalities of Jimbolia and a Swabian room, along with the paintings of the famous painter from Banat.

Zsombolya egy olyan város, amely létezését a sváboknak köszönheti. E a közösség létrejöttét, de a hajdani élet minden napját is a bánsági svábok legnagyobb festője **Stefan Jäger** mutatta be festményein, ennek köszönhetően, 1969-ben a nagy művész nevét viselő emlékház nyitotta meg kapuit, és 1996-ban vált **Stefan Jäger Múzeummá**. A látogatók örömeire létezik néprajzi részleg, régészeti részleg, egy terem, mely Zsombolya személyiségek fényképeinek nyújt otthont, valamint egy sváb szoba, mindezek mellett a híres Bánsági festő alkotásai láthatók.

Jimbolia sfârșitului de secol XIX și începutului de secol XX este marcată de personalitatea unui mare medic autohton: **Dr. Karl Diel**. **Casa memorială** care îi poartă numele cuprinde și o parte a acestei mari personalități, dar și o imagine asupra medicinei bănățene a acelor ani. Dr. Karl Diel este cel care a organizat spitalul din Jimbolia. Vitrinele expoziționale cuprind instrumente medicale ce grăiesc despre cele 50 000 de intervenții chirurgicale efectuate în acea perioadă. Printre tomurile din domeniul medicinei ce-și găsesc locul pe rafturile de pe pereții casei memoriale se află crâmpeie din viața acestui mare binefăcător al spațiului jimbolian.

Jimbolia of the end of the 19th century and the beginning of the 20th century is marked by the personality of a great local doctor: **Karl Diel, MD**. **The memorial house** that bears his name includes a large part of his personality and a view of those years' medicine from Banat area. Karl Diel, MD is responsible for organizing the hospital from Jimbolia. The exhibition showcases include medical instruments that tell the story of the 50,000 surgeries made at that time. Among volumes of medicine that find a place on the shelves of this memorial house, there are also glimpses of the life of this great benefactor from Jimbolia.

A 19. század végi és a 20. század Zsombolya meghatározó személyisége volt Dr. Karl Diel, helyi orvos. A nevét viselő emlékház nem csak személyisége jelenős részét tükrözi, hanem a korabeli Bánság orvostudományát is. Dr. Karl Diel az aki megszervezte a zsombolyai kórházat. A kiállítási üvegfiókjai olyan orvosi műszereket tartalmaznak, amelyek az abban az időszakban elvégzett 50 000 műtétről szólnak. Az emlékház polcain helyt kapott orvosi kötetek között a zsombolyai tér e nagyszerű jöttevő életének pillanatai is fellelhetők.

Muzeul Presei reprezintă efortul și dorința lui Petre Stoica de a-și pune muntele de valori pe care îl deținea laolaltă, formând astfel un tot care înglobează actualmente devenirea limbii și a poporului român. Printre publicațiile care sunt baza presei periodice românești și pe care muzeul le deține se numără „Albina Românească”, „Alăuta Românească”, „Gazeta de Transilvania”, „Foaie pentru minte, inimă și literatură” și.a. În patrimoniul muzeal se mai află publicații precum „Resboiul”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Timpul”, „Dacia literară”, „Albina”, „Dreptatea”, „Telegraful Român” etc. Întâmpinăți de mirosul specific ziarelor cu file-ngerbenite de trecerea timpului, cei care își oferă răgazul de a petrece momente scăldante de evenimente din alte perioade pot afla cum istoria devine palpabilă prinț-o atingere. Cu alte cuvinte, Muzeul Presei oferă călătorii spre alte timpuri și spații prin punerea la dispoziția doritorilor ziare întotdeauna deschise.

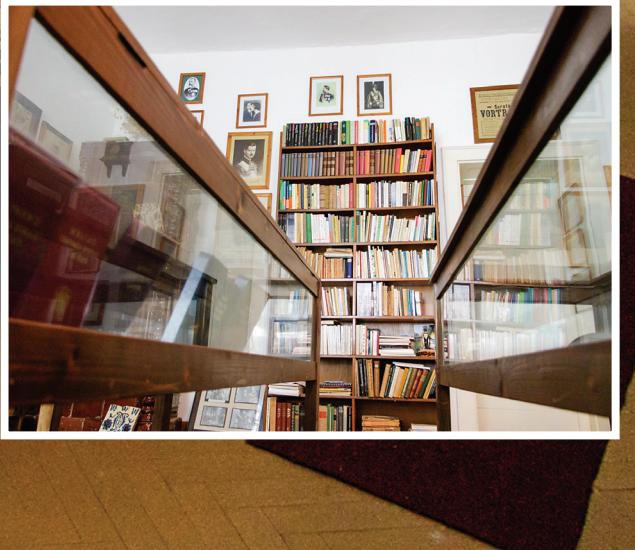
The Press Museum represents the effort and the wish of Petre Stoica to put together the amount of values that he owned, encompassing the evolution of the Romanian language and nation. Among the publications underlying the Romanian periodical press, which the museum holds, are “Albina Românească”, “Alăuta Românească”, “Gazeta de Transilvania”, “Foaie pentru minte, inimă și literatură” and so on. The museum heritage also includes publications such as “Resboiul”, “Revista Fundațiilor Regale”, “Timpul”, “Dacia literară”, “Albina”, “Dreptatea”, “Telegraful Român” etc. Welcomed by the specific smell of old pages yellowed with the passing of time, people who take their time to spend eventful moments here can find out about how history becomes palpable by touch. In other words, the Press Museum offers trips to other times and places, by providing newspapers to those interested in reading them.

A Sajtómúzeum tükrözi Petre Stoica erőfeszítését és vágyát, hogy az általa birtokolt értékeket összerakja, egy olyan egészet hozva létre, mely a jelenlegi román nyelv és nép fejlődését ábrázolja. A kiadványok között, amelyek a román folyóiratírás alapját képezik, és amelyek a múzeum tulajdonában vannak, találhatóak az „Albina Româneasca”, „Alăuta Româneasca”, „Gazeta de Transilvania”, „Foaie pentru minte, inimă și literatură” és így tovább. A múzeum örökségében vannak olyan kiadványok, mint például a „Resboiul”, „Revista de Fundațiilor Regale”, „Timpul”, „Dacia literară”, „Albina”, „Dreptatea”, „Telegraful Român” stb. Az idő műlása nyomán megsárgult újságlapok jellegzetes illata fogadja azokat, kik megajándékozzák magukat régmúlt idők eseményei közt töltött pillanatokkal, meglve, hogyan válik a történek tapinthatóvá egy érintéssel. Más szóval, a Sajtómúzeum más időkbe és terekbe repítő utazást ajánl, a mindig nyitott újságok közkinccsé tételevel.

Casa Memorială „Petre Stoica”, odinioară Fundație Culturală Româno-Germană, reprezintă încă o mărturisire a muntelui de valori pe care poetul, traducătorul, publicistul, colecționarul de presă și bibliofilul Petre Stoica l-a lăsat moștenire jimboliencilor. Odată ce păsești în clădirea în care și-au lăsat amprenta atât șvabii, cât și Petre Stoica, timpul devine o noțiune care nu mai trebuie luată în considerare. Astfel, un impresionant fond de carte românească și germană, colecții de numismatică, filatelie, cartofilie sau manuscrise așteaptă să fie descoperite după zidurile care încă mai respiră aerul boem al Jimboliei de altădată.

„Petre Stoica” Memorial Home, former Romanian – German Cultural Foundation, is yet another testimony of the mountain of values that the poet, translator, journalist, press collector and bibliophile Petre Stoica bequeathed to Jimbolia. Once you step in the building where both the Swabian and Petre Stoica left their mark, time becomes a notion that no longer should be considered. Thus, an impressive number of books in Romanian and German, collection of numismatics, philately, cartophily or manuscripts wait to be discovered behind the walls that breath the bohemian air of Jimbolia once were.

A „Petre Stoica” emlékház, korábban a Román-német Kulturális Alapítvány, egy újabb tanúsága annak hegynyi értéknek, melyet a költő, fordító, publicista, sajtógyűjtő és könyvszerető Petre Stoica hagyott a zsombolyaiknak. Ha belépünk az épületbe, ahol egyaránt nyomot hagytak a svábok és Petre Stoica, az idő olyan fogalommá válik, amelyet már nem szabad figyelembe venni. Így, a régi Zsombolya hangulatát őrző falak között, egy lenyűgöző román és német könyvgyűjtemény, érmegyűjtemény, békégyűjtemény, könyv- és kéziratritkaságok váraknak felfedezésre.

Muzeul Căilor Ferate Române. Istoria ne spune că linia ferată care trecea prin Jimbolia și care lega localitatea Szeged (Ungaria) de Timișoara a împlinit, în 2019, 162 de ani, fiind cea de a doua linie ferată, ca vechime, de pe actualul teritoriu al țării noastre. **Muzeul CFR** se află în imediata apropiere a gării. Există aici un turn de apă și o pompă ce erau folosite odinioară la alimentarea locomotivelor cu aburi. Piesele cuprinse de colecția muzeului sunt de varii dimensiuni, pornind de la bilete, fotografii, legitimații, semnalizări feroviare și trecând la o tricicletă feroviară sau la o macara cu aburi.

The Romanian Railway Museum. History tells us that the railway that passed through Jimbolia and which linked Szeged (Hungary) to Timișoara just turned 162 years in 2019, being the second railway as seniority on the current territory of our country. **The Romanian Railway Museum** is in close vicinity to the train station. There is a water tower and a pump which were once used to supply the steam locomotives. Parts included in the museum's collection are of various sizes, from tickets, photographs, identification cards, railway signaling and to a railway tricycle or a steam crane.

A román vasutak múzeuma. A történelem azt mondja, hogy 2019-ben 162 éves lett a Zsombolyán áthaladó vasút, amely a Szeged (Magyarország) városát Temesvárhoz kötötte, és mely a második vasútvonal az országunk jelenlegi területén **A Román Vasúti Múzeum** a vasútállomás közvetlen közelében található. Itt van egy víztorony és egy szivattyú, amelyet korábban gőzmozdonyok ellátására használtak. A múzeum gyűjteményében szereplő darabok különféle méretűek, kezdve jegyekkel, fényképekkel, munkaigazolványokkal, vasúti jelzőkkel, a vasúti triciklin át a gőzdaruiig.

De asemenea, se disting o serie de clădiri de interes arhitectural-ambiental, importante pentru identitatea vizuală a orașului: clădiri tradiționale specifice perioadei de sfârșit de secol XVIII și secol XIX, ilustrând prototipul casei tradiționale utilizat de populația locală și de coloniștii germani (în acest sens o casă șvăbească situată pe Str. Diel Nr. 4 din sec. XIX a fost inclusă în anul 2015 în Lista Monumentelor Istorice din Județul Timiș); construcții datând de la începutul sec. XX, cu elemente de arhitectură în stilul Secession; clădiri unice și vile construite în perioada interbelică.

There are also a number of buildings of architectural - ambient interest, important for the visual identity of the town: traditional buildings specific to the end of the 18th and the 19th centuries, illustrating the prototype of the traditional home used by the local population and the German colonists (in this meaning, a Swabian house situated at 4 Diel Street, from the 19th century, was included in 2015 in the List of Historical Monuments from Timiș County); constructions dating back to the beginning of the 20th century, with Secession architectural features; unique buildings and villas built in the inter war period).

Továbbá látható egy sor építészeti-környezeti fontosságú épület is látható, melyek meghatározzák a városkép identitását: a századforduló időszakára jellemző épületek, mely a helyi lakosság és a német telepesek által használt házprototípust szemléltetik (ez értelemben, a Diell utca 4 szám alatt található, XIX. századi sváb ház 2015-ben bekerült a Temes Megyei Történelmi Fontosságú Épületek jegyzékébe); XX. század elején emelt szecessziós épületek, egyedi építmények, villák a két világháború közti időszakból.

Monumentul deportaților în Bărăgan și al
martirilor din decembrie 1989

Monument of People Deported to Bărăgan
and the martyrs of December 1989

A Bărăganba deportáltak és az 1989 de-
cemberi mártírok emlékműve

RIDICAT DE ASOCIAȚIA
FOȘTILOR DEPORTAȚI PE
BĂRĂGAN DIN JIMBOLIA
LA 18 IUNIE 1951

ÎN MEMORIA EROILOR CĂZUTI
ÎN REVOLUȚIA DIN DECEMBRIE
1989

• • •
IAR ASTĂZI CIND CUVÎNTUL
SA-NTRUPAT, SÂ NU UITÂM
O SFÂNTÂ DATORIE,
-PE ALTARUL LIBERTĂȚII
SINGERAT, SÂ PUNEM FLORI,
S-APRINDEM O FÂCLIE.
V.R.

DEZVELIT LA 18 IUNIE 1991

Mica localitate bănățeană găzduiește și o serie de monumente care puntează istoria mai îndepărtată sau mai recentă a orașului, precum: Monumentul deportaților în Bărăgan și al martirilor din decembrie 1989, Monumentul celor șapte antifasciști, Monumentul eroilor sovietici, Obeliscul Revoluției din 1848/1849, Statuia Dr. Karl Diel.

The small locality from Banat also houses a series of monuments that highlights the past and the more recent history of the town, such as: Monument of People Deported to Bărăgan and the Martyrs of December 1989, Monument of the Seven Anti-fascists, Monument of Soviet Heroes, Obelisk of Revolution of 1848/1849, and Statue of Karl Diel, MD.

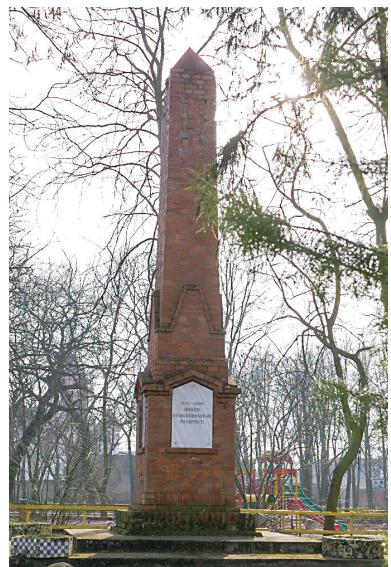
A kis bánsági város egy sor egyéb emlékműnek is otthont ad, melyek a város távolabbi vagy közelebbi múltjának történetét emelik ki, mint például: a Bărăganba deportáltak és az 1989. decemberi mártírok emlékműve, a hétföldi antifasiszták emlékműve, a szovjet hősök emlékműve, az 1848/1849-es forradalom emlékoszlopa, Dr. Karl Diel szobra.

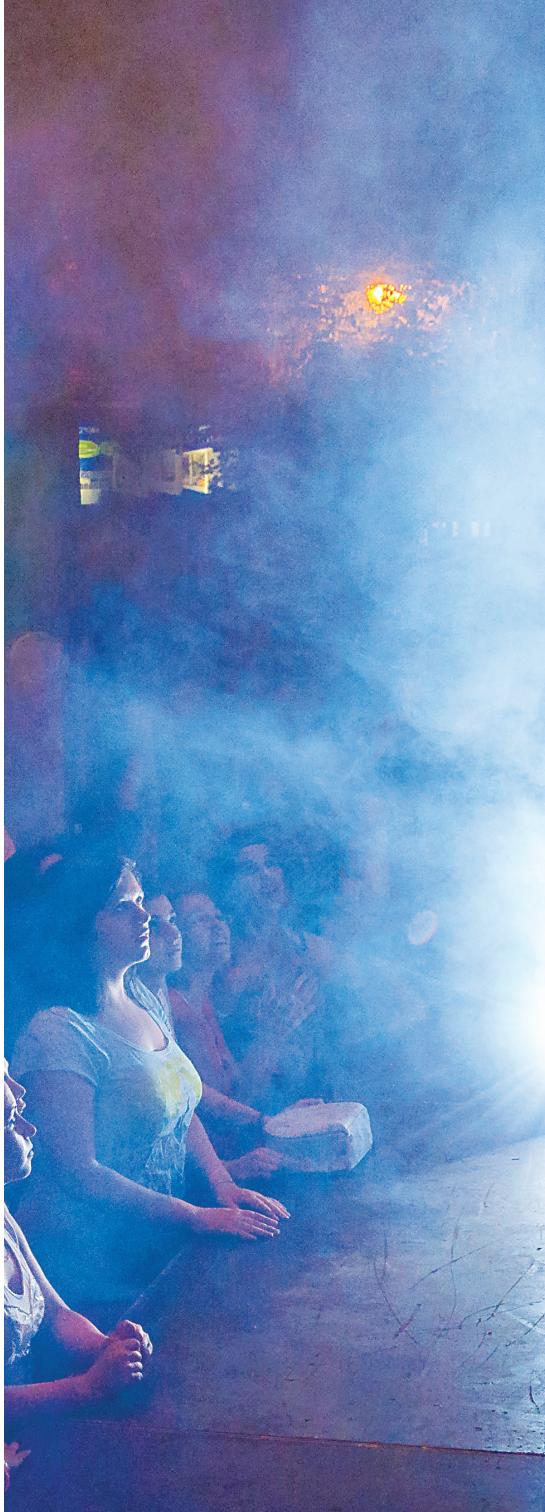
Monumentul eroilor sovietici
Monument of Soviet Heroes
A szovjet hősök emlékműve

Monumentul celor șapte antifasciști
Monument of the Seven Anti-fascists
A hétföldi antifasiszták emlékműve

Obeliscul Revoluției din 1848/1849
Obelisk of Revolution of 1848/1849
Az 1848/1849-es forradalom emlékoszlopa

DIVERTISMENT

Se poate spune despre un oraș că are suflu vital în funcție de numărul, calitatea și diversitatea evenimentelor care se desfășoară. În Jimbolia există mai multe acțiuni care se încadrează în sfera culturalului și divertismentului. Un eveniment, cu o tradiție de douăzeci și doi de ani, este cel intitulat „**Zilele Jimboliene**”. În cadrul acestui festival, care se întinde pe o perioadă de trei zile, există un echilibru între evenimentele culturale, artistice și sportive.

ENTERTAINMENT

One can say about the town that it has a vital breath, depending on the number, quality and diversity of events taking place. In Jimbolia there are many actions that fall within the cultural and entertainment sphere. An event, with a tradition of twenty-two years, is the one entitled “**Jimbolia Days**”. At this festival, which lasts for three days, there is a balance between the cultural events, arts and sports.

SZÓRAKOZÁS

Egy város élő hangulatát az itt zajló események száma, minősége és sokszínűsége határozza meg. Zsombolyán több művelődési és szórakoztató rendezvény is szerveződik. Egy ilyen eseménysor, mely már 22 éves múlttal rendelkezik, a „**Zsombolyai Napok**”. E három napos fesztivál folyamán egyensúlyban vannak a művelődési, művészeti és sportrendezvények.

Păstrarea tradițiilor și perpetuarea acestora reprezintă un punct important în identitatea unei localități. În acest sens, sunt organizate acțiuni care să evidențieze însemnatatea tradițiilor, și anume: festivalul internațional de colinde „**O, brad frumos!**” și „**Sărbătoarea de Ignat**”, sărbătoare la care măcelarii se întrec în pregătirea bucatelor specifice.

Keeping traditions and perpetuating them are an important focus of a city identity. In this regard, actions are organized to highlight the importance of traditions, namely: the international festival of carols “**Oh, Christmas Tree!**” and the “**Feast of Saint Ignatius**”, a celebration where the butchers compete in specific food preparation.

A hagyományok megőrzése és továbbvitele fontos szempont egy település azonosságában. Ez értelemben akciókat szerveznek a hagyományok jelentőségének hangsúlyozására, rendezvényeket hoznak létre, nevezetesen: az „**Ó, szép fenyő!**” nemzetközi karácsonyi énekkoncert fesztivál és az „**Ignat ünnepe**”, ahol az egy olyan ünnep, hentesek versenyeznek egyes ételek elkészítésében.

Există două principale acțiuni care se desfășoară în Jimbolia sub aspect confesional: **Ruga Bisericii Ortodoxe** și **Kirchweih-ul**, sărbătoare specifică a comunității de șvabi și care reprezintă hramul uneia dintre cele două biserici Romano-Catolice din localitate.

There are two main actions carried out in Jimbolia, in terms of confessions: **The Orthodox Church Prayer** and the **Kirchweih**, a Swabian community specific celebration, dedicated to one of the two Roman – Catholic Churches in town.

Hitéleti vonatkozásban, Zsombolyán két fő esemény kap helyet, az **Orthodox templombúcsú** és a **Kirchweih**, a sváb közösség jellegzetes ünnepe, ezek a település két római-katolikus templomának felszenteléséhez kapcsolódnak.

Pomul de Mai este o sărbătoare tradițională în cadrul căreia pompierii voluntari din Jimbolia duc mai departe moștenirea primită de la șvabi.

The May Tree is a traditional celebration where volunteering firefighters from Jimbolia continue the legacy received from the Swabians.

A májusfa egy hagyományos ünnep, amelyen a zsombolyai önkéntes tűzoltók továbbviszik a sváboktól kapott örökséget.

Aflate la ieșirea din Jimbolia spre Comloșu Mic, „**băltile**” (aşa cum sunt denumite de localnici) sunt de fapt lacuri care s-au format în urma excavațiilor de argilă necesară fabricării cărămizilor. Acestea reprezintă un spațiu ideal pentru pescuit, plimbări, relaxare și evadare din cotidian.

Located on the right side of the road towards Comloșu Mic, the “**ponds**” (as called by the locals) are actually lakes that appeared after the excavations of clay needed for making bricks. They represent an ideal space for walking, relaxing and escaping the mundane.

A Zsombolyai tavak. A Zsombolyatól a Kiskomloshoz vezető kijáratnál található „**bányák**” (amint azt a helyiek hívják) valójában tavak, amelyek a téglá előállításához szükséges agyag feltárása során keletkeztek. Ideális terek sétákhoz, kikapcsolódáshoz és a minden nap élet elől való meneküléshez.

Ştrandul termal reprezintă o veritabilă alternativă la canicula din timpul verilor. Este dotat cu trei bazine de înot, dintre care două cu apă termală și unul cu apă rece, terenuri de volei și baschet, puncte alimentare, un spațiu amenajat pentru picnic. Cât despre apele termale, acestea sunt indicate pentru efectele lor benefice.

The thermal spa is a genuine alternative to the heat during the summer. It features three swimming pools, two with thermal water and one with cold water, volleyball and basketball courts, supply points and a picnic area. As to the thermal waters, they are well-known for their beneficial effects.

A termálfürdő valódi alternatívája a nyári kánikuláknak. Három medencével van ellátva, ebből kettőben termálvíz, egyben hidegvíz van, továbbá vannak röplabda- és kosárlabdapályák, élelmiszer-pontok, piknik terület. Ami a termálvizeket illeti, ezek a jótékony hatásuk miatt javallottak.

Orașul dispune de mai multe restaurante, cafenele și baruri la care se adaugă și unitățile de cazare.

The town has several restaurants, cafes and bars plus accommodation units.

A városban számos étterem, kávézó és bár található, ezeket szállási lehetőségek egészítik ki.

Hotel Santa Maria, Jimbolia
str. Republicii, nr. 37

Santa Maria Hotel, Jimbolia
37 Republicii Street

Santa Maria Hotel, Zsombolya,
Republicii utca, 37. szám

Pensiune - Restaurant Classic, Jimbolia,
str. Tudor Vladimirescu, nr. 76

Classic B&B - Restaurant, Jimbolia,
76 Tudor Vladimirescu Street

Classic Panzió - Étterem, Zsombolya,
Tudor Vladimirescu utca, 76. szám

Bistro Café Robert, Jimbolia, Str.Republicii, nr. 26

Bistro Café Robert, Jimbolia, 26 Republicii Street

Bistro Café Robert, Zsombolya, Republicii utca, 26. sz.

Pensiunea Restaurant EdenRV, Jimbolia,
str. Motilor, nr. 15

EdenRV B&B and Restaurant, Jimbolia,
15 Motilor Street

EdenRV Panzió Étterem, Zsombolya,
Motilor utca, 15. sz.

Restaurant Bulevard, Jimbolia
str. Republicii, nr. 44

Bulevard Restaurant, Jimbolia,
44 Republicii Street

Bulevard Étterem, Zsombolya,
Republicii utca, 44. sz.

Restaurant Riviera, Jimbolia,
str. Lorena, nr. 1

Riviera Restaurant, Jimbolia,
1 Lorena Street

Riviera Étterem, Zsombolya,
Lorena utca, 1. sz.

Restaurant Anton Astrid, Jimbolia,
str. Mărășeti nr. 56/a

Anton Astrid Restaurant, Jimbolia,
56/a Mărășeti Street

Anton Astrid Étterem, Zsombolya,
Mărășeti utca, 56/a sz.

Restaurant - Pizzerie Venezia,
Jimbolia, str. Republicii, nr. 63

Restaurant - Pizzeria Venezia,
Jimbolia, 63 Republicii Street

Venezia Pzzéria - Étterem,
Zsombolya, Republicii utca, 63. sz.

Restaurant Santa Maria, Jimbolia
str. Republicii, nr. 37

Santa Maria Restaurant, Jimbolia,
37 Republicii Street

Santa Maria Étterem, Zsombolya,
Republicii utca, 37. sz.

Restaurant Santa Maria Brasserie,
Jimbolia str. Republicii, nr. 37

Santa Maria Brasserie Restaurant,
Jimbolia, 37 Republicii Street

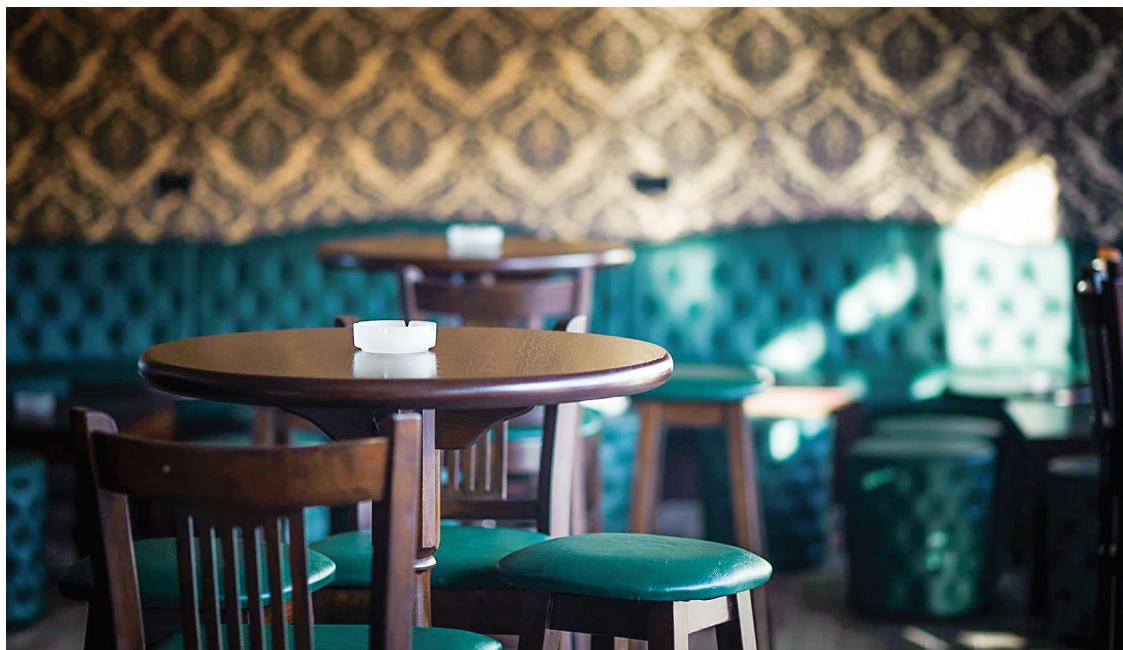
Santa Maria Brasserie Étterem,
Zsombolya Republicii utca, 37. sz.

**Baruri /
Bars/
Bárok**

IWP Café-Bar, Jimbolia,
str. Republicii, nr. 27

IWP Café-Bar, Jimbolia,
27 Republicii Street

IWP Café-Bar, Zsombolya,
Republicii utca, 27. szám

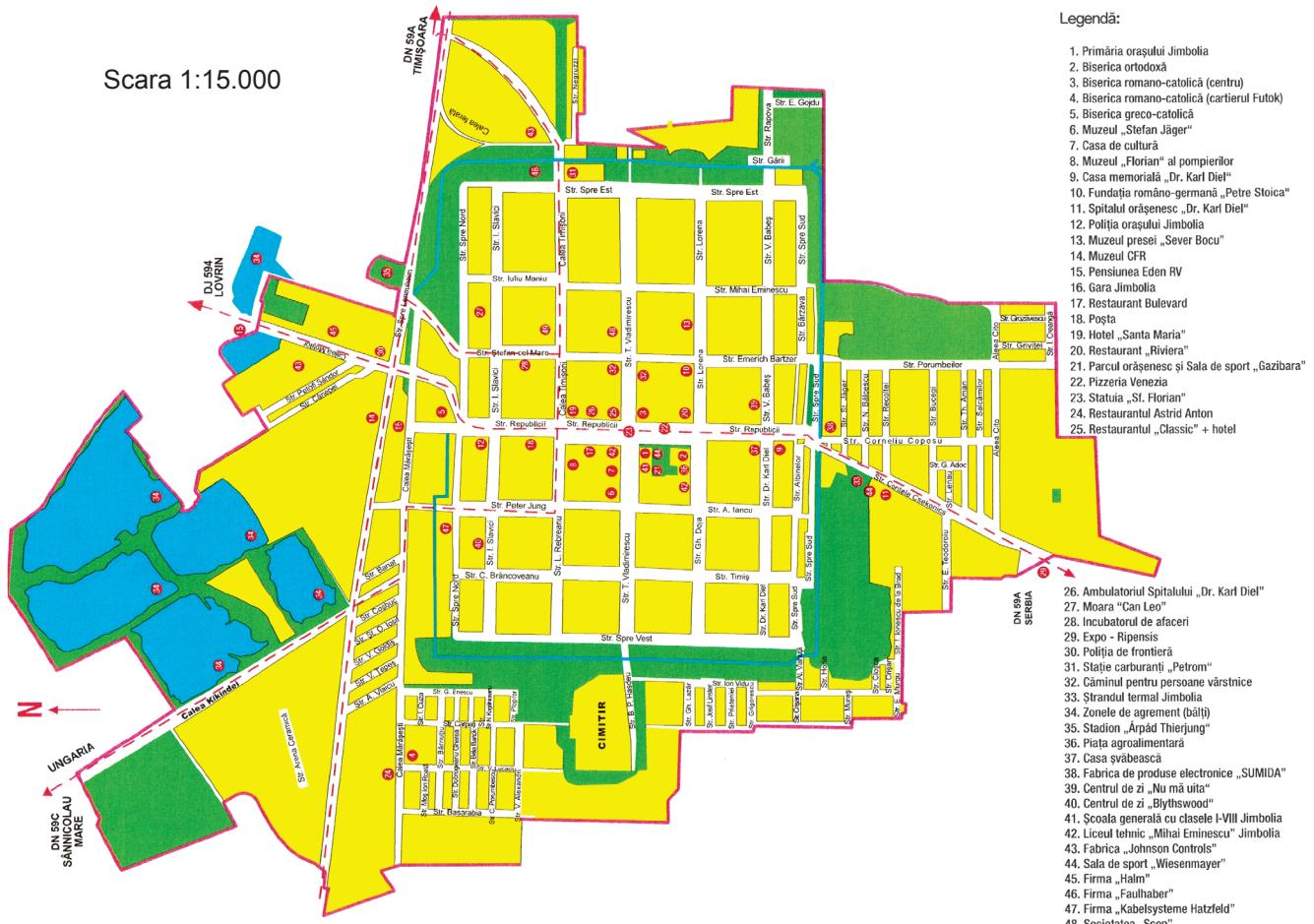

Joben Pub, Jimbolia,
str. Calea Timișorii, nr. 4

Joben Pub, Jimbolia,
4 Timișorii Avenue

Joben Pub, Zsombolya,
Temesvári út 4. sz.

Scara 1:15.000

CĂRPINIȘ

Biserica Ortodoxă din Cărpiniș și-a desfașurat activitatea începând cu anul 1947 într-o casă particulară, iar din anul 1995 a fost începută construcția bisericii noi. Piatra de temelie a fost pusă în anul 1994 la data de 24 iulie. Construcția a durat 13 ani pâna la finalizare. Sfințirea a fost facută în anul 2004 în prezența Preasfințitului Părinte Lucian și a preotului paroh Cotuțiu Macedon. Biserica are în componență 2205 membri. Primul hram al bisericii a avut loc în același an la data de 26 octombrie, cu ocazia Sfintului Dimitrie Izvoratorul de Mir, iar de atunci anual se sărbatorește rugă localității, organizându-se evenimente la biserică și căminul cultural.

The Orthodox Church from Cărpiniș was built in 1947 in a private house, while the construction of the new church began in 1995. Its cornerstone was laid in 1994 on July 24th. The construction lasted for 13 years until completion. Its consecration was made in 2004 in the presence of His Holiness Father Lucian and the Parish Priest Cotuțiu Macedon. The church currently has 2205 members. Its first feast day was held on October 26th, on the day of the Saint Dimitrie Izvorătorul de Mir. Since then, the annual celebration of the locality is held on the same day, with lots of events organized at the church and in the community center.

A gyertyámosi ortodox egyház 1947 óta működik egy magánházból. Az alapkövet 1994. július 24-én fektették le, 1995-ben megkezdődött az új templom építése. Az építkezés 13 évig tartott. A felszentelést 2004-ben, Őszentsége Lucian Atya és Cotuțiu Macedon plébános jelenlétében végezték el. Az egyház 2205 taggal rendelkezik. A templom első ünnepségét ugyanabban az évben október 26-án tartották Szent Dömötör napján, és azóta mint helyi ünnepet ünneplik, rendezvényeket szervezve a templomban és a kulturális otthonban.

Biserica Ortodoxă Lecea Mică – Slujbele bisericii ortodoxe din Lecea Mică s-au desfășurat, timp de 20 de ani, în biserica romano-catolică, deoarece nu a fost construită o biserică ortodoxă, în localitate predominantă etnicii germani. În anul 2007 s-a pus piatra de temelie a bisericii, datorită creșterii numărului de creștini-ortodocși, aceștia însumând astăzi 728 de membri. Construcția a fost finalizată în anul 2018 când a început și pictarea bisericii. Arhitectura clădirii este una în stil brâncovenesc-mănăstiresc cu hramul Sfântului Ilie.

Lecea Mică Orthodox Church – The orthodox church services from Lecea Mică were held for 20 years in the Roman-Catholic Church since there was no orthodox church built in the locality, due to its predominantly German inhabitants. In 2007, its construction started with the cornerstone, since the number of Orthodox Christians increased gradually, numbering nowadays 728 members. The construction was completed in 2018 when the painting of the church started. The building architecture is in the Brâncoveanu monastery-like style, and it is dedicated to Saint Ilie.

A Kisjécsa-i Orthodox Temple – A kisjecsái ortodox egyház szertartásait 20 évig a római katolikus templomban tartották. Ortodox templomot nem építették, mivel a helységben a német etnikum többségen volt. 2007-ben a templom építése az alapkő lerakásával kezdődött, az ortodox keresztények száma megnőtt, ma 728 fő. Az építkezés 2018-ban fejeződött be, amikor megkezdődött a templomfestés. Az épület építészete Brâncoveanu kolostor stílusú, Szent Illés védőszentje.

Muntele Kalvar - În perioada anilor 1700-1850 în întreaga Europă, implicit în această zonă, erau boli devastatoare precum holera și ciuma, acestea făcând victime și în comuna Cărpiniș. Odată cu evoluția medicinei, aceste boli au fost eradicate. În memoria celor dispăruti în aceste flagele, la intrarea în cimitir a fost ridicată o movilă din pământ, care are în partea estică o cavitate folosită drept capelă. În jurul movilei se află cripte pentru înhumare, în partea superioară a movilei este amplasată o cruce de fier de circa 3 metri înălțime, la baza căreia sunt amplasate două clopote de foarte bună calitate. Acest monument a fost finalizat în anul 1932 având denumirea de Muntele Kalvar.

Kalvar Mountain. During 1700-1850 the whole Europe, and implicitly this area, was affected by devastating diseases like cholera and plague, which made victims in Cărpiniș as well. With the evolution of modern medicine, these diseases were eradicated. In the memory of those lost in the blights, a mound of earth was erected at the entrance in the cemetery, which has in the Eastern side cavity used as chapel. Around the mound there are tombs for burial, at the upper side there is an iron cross of around 3 meters tall, with two high-quality bells at the bottom. This monument was completed in 1932 receiving the name of Kalvar Mountain.

A Kálvária hegy - Az 1700-1850 évek között egész Európában, hallgatólagosan ezen a területen, olyan pusztító betegségek voltak, mint a kolera és a pestis, amelyek a Gyertyámos közösség lakosságát is érintette. Az orvostudomány fejlődésével ezeket a betegségeket felszámolták. Azok emlékezetére, akik eltűntek ezekben a csapásokban, a temető bejáratánál egy dombot emeltek, amelynek keleti részén kápolnaként használt üreg, a domb körül a temetkezési kripta van. A domb tetején egy kb. 3 méter magas vaskereszт helyezkedik el, amely alján két nagyon jó minőségű harangot helyeztek el. Ezt az emlékművet 1932-ben fejezték be Kalvária-hegy néven.

Berzele Ella și Chris au devenit celebre prin proiectul Wildlife Romania, ele având cuib de peste 30 de ani pe hornul casei unui localnic, acesta fiind unul din cele cinci cuiburi încă aşezate pe hornuri în județul Timiș. De 3 ani, pe acoperiș a fost montată o cameră ce transmite imagini live, 24/24, cu activitatea berzelor. Cele două „vedete” sunt așteptate cu mare interes în fiecare primăvară, bucurându-se de o vastă popularitate în rândul cetătenilor comunei și nu numai. Barza albă este o pasare de talie mare, oaspete de vară în România. Aria de răspândire a berzei albe cuprinde Europa, Africa de Nord, Vestul Asiei și o parte din Orientul Mijlociu.

Ella and Chris storks have become famous through the Wildlife Romania project, having their nest for over 30 years on a local's chimney and being one of the five nests laid on chimneys from Timiș County. Three years ago, a camera that transmits 24/7 live images with the storks' activity was installed on the roof. The two "stars" are expected with great interest every spring, enjoying a wide popularity among citizens of the village and beyond. The white stork is a large bird, a summer guest in Romania. The white stork's area of distribution ranges from Europe, North Africa, West Asia to the Middle East.

Ella és Chris gólyák a Wildlife Romania projekt révén váltak híressé, több mint 30 éve egy fészkük van egy helyi ház kéményén, ez az öt fészkek egyike, amely Temes megyében található a kéményeken. 3 éve a tetőn fel van szerelve egy kamera, amely élő képeket továbbít, 24/24 a gólyák tevékenységéről. A két «csillagot» minden év tavaszán nagy érdeklődés várja, és széles körű népszerűségüknek örvendenek, nem csak a település polgárai körében. A fehér gólya egy nagytestű madár, egy nyári vendég Romániában. A fehér gólya előfordulási területe Európa, Észak-Afrika, Nyugat-Ázsia és a Közel-Kelet egy része. Európában nem találjuk meg az Egyesült Királyságban, Skandináviában és Olaszországban.

Ştrandul și balta de la „Bagher”.

Pe raza localității Cărpiniș sunt mai multe bălti de pescuit - ape stătătoare specifice zonelor de câmpie, care posedă izvor propriu, natural de apă. Locul este potrivit pentru pescarii sportivi și amatori. Cea mai modernă dintre bălti este „Bagherul”, aceasta fiind concesionată și transformată într-o zonă de agrement, cuprinsând două bazine de înot, loc de joacă pentru copii, teren de volei pe nisip și terasă cu bar la care se poate servi înghețată, un suc rece și o bere nemaiomenită, la halbă.

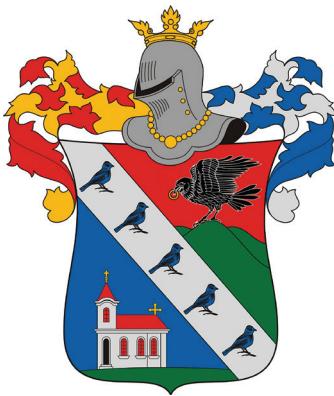
The Swimming Pool and the Pond from Bagher”.

In Cărpiniș there are many fishing ponds - backwaters specific to the plain areas, with their own natural spring. This is a perfect place for sports and amateur fishermen. The most modern one of them is "Bagherul", being transferred over and turned into a recreational area, including two swimming pools, one playground for children and a bar terrace.

A strand és a “Bagher” tó. Cărpiniș területén számos horgásztó található. A síkságokra jellemző állóvíz, amelynek saját természetes vízforrása van. Megfelelő hely a sport- és amatőrhalászok számára. Közülük a legmodernebb a „Bagherul”, amelyet egy rekreációs területté alakítottak, két úszómedencével, játszótérrel és bárral ellátott terasssal rendelkezik.

C S A N Á D P A L O T A

Csanádpalota, aflată lângă granița cu România, la 20 de kilometri de Makó, în partea de est a județului Csongrád, este o aşezare veche de 600 de ani. Istoria sa datează din 1421, când a fost menționată sub numele Palota și a aparținut domeniului Nădlac. În perioada turcă a fost pustită de trei ori, a fost populată de slovaci, mai apoi de unguri. De aceea, a fost numită Tótpalota, apoi Mezőpalota, numele actual îl-a primit în 1882. O parte din teritoriul său a fost anexat României după Primul Război Mondial, cu toate acestea, aşezarea a primit partea de pustă din Nădlac dinspre Mezőhegyes. Teritoriul său s-a redus mai mult în 1950, odată cu pierderea părții din Nagykirályhegyes.

Csanádpalota a primit titlul de oraș în 2009.

Csanádpalota, at 20 kilometers from Makó, in the Eastern side of Csongrád District, and near the border with Romania, is a 600-year old settlement. Its history dates back to 1421, when Palota was appointed and belonged to Nădlac estate. During the Turkish period, it was destroyed three times, then Slovaks populated it, and later, Hungarians. It was called Tótpalota and then Mezőpalota, receiving its current name in 1882. Part of its territory was annexed to Romania after World War I; however, the settlement received the prairie side from Nădlac from Mezőhegyes. Its territory was reduced even more in 1950, once with detachment of Nagykirályhegyes.

Csanádpalota received the title of town in 2009.

Csanádpalota, Makótól 20 kilométerre, Csongrád megye keleti térségében, a román határ közelében található, közel 600 éves település. Története 1421-ig nyúlik vissza, akkor Palota néven említi és a nagylaki uradalomhoz tartozott. A török időkben háromszor tették pusztává, szlovákok majd később magyarok népesítették be. Ennek alapján Tót-, majd Mezőpalota nevet viselt, a mai nevét 1882-ben kapta. Területének egy részét az I. világháborút követően Romániához csatolták, azonban a település megkapta a nagylaki ugar Mezőhegyes felé eső részét. Területében nagyobb csökkenés 1950-ben következett be, a nagykirályhegyesi rész elcsatolásával.

Csanádpalota 2009-ben nyerte el a város címet.

PROFIL – CSANÁDPALOTA

Ţară: Ungaria
 Regiune: Câmpia de Sud-est
 Judeţ: Csongrád
 Statut juridic: Oraş
 Cod poştal: 6913
 Cod regional: 62
 Suprafaţă: 77,92 km²
 Populaţie: 2896
 Limbă oficială: maghiară
 Coordinate GPS: 46.24117, 20.72650
 Autostrada M43 Punct trecere frontieră pe autostrada Csanádpalota - Nădlac II- 00.00-24.00.

PROFILE – CSANÁDPALOTA

Country: Hungary
 Region: Dél-Alföld
 District: Csongrád
 Legal status: Town
 Postal code: 6913
 Area code: 62
 Area: 77,92 km²
 Population: 2896
 Official language: Hungarian
 GPS coordinated: 46.24117, 20.72650
 M43 highway: Border crossing point on highway Csanádpalota - Nădlac II - 00.00-24.00.

NÉVJEGY – CSANÁDPALOTA

Ország: Magyarország
 Régió: Dél-Alföld
 Megye: Csongrád
 Jogállás: Város
 Irányítószám: 6913
 Körzethívószám: 62
 Területe: 77,92 km²
 Lakosságszám: 2896
 Hivatalos nyelv: magyar
 GPS koordináták: 46.24117, 20.72650
 Autópálya M43 Csanádpalota Autópálya
 Határátkelő - Nădlac II - 00.00-24.00.

Clădirea judeului - Pe str. Kálmány Lajos nr. 8 se află una dintre cele mai frumoase clădiri din oraș, care a fost proiectată pentru birourile și locuința judeului, în 1927. După 1945 a servit drept cazarmă de grăniceri până la mijlocul anilor '70. Clădirea este inclusă în patrimoniul local.

The Building of County's Executive - On Kálmány Lajos Street no. 8, there is one of the most beautiful buildings of the community, which was designed for the county's executive offices and residence in 1927. After 1945 it served as barracks for the border guard until the mid '70s. The building is included in the local heritage.

Szolgabírói épület - Kálmány Lajos utca 8. szám alatt található a város egyik legszebb épülete, mely 1927-ben szolgabírói hivatalnak és lakásnak készült, majd 1945 után határőrségi laktanyaként műköött a '70-es évek közepéig. Helyi védeeltséget élvező épület.

Parcul Memorial „Kelemen László”

- Kelemen László, (1760-1814) primul regizor de teatru maghiar care s-a stabilit la Csanádpalota spre sfârșitul vietii sale, se odihnește în parcul memorial ce îi poartă numele. Realizarea parcului memorial a fost inițiată de Fundația Culturală pentru Memoria lui Kelemen László. Capela, ridicată în 1863, a fost renovată împreună cu stațiile. Pentru comemorarea și respectul față de înaintași, există Panteonul Eroilor, dedicat celor căzuți în 1848, 1914 și 1944.

Kelemen Memorial Park - László

Kelemen (1760-1814), the first Hungarian theater director, who lived in Csanádpalota towards the end of his life, rests in the memorial park that bears his name. There is also a cemetery chapel built in 1863, which was renovated among with the stations. In the memory of the heroes who died in 1848, 1914 and 1944 there stands a patheon.

Kelemen Emlékpark - A róla

elnevezett emlékparban nyugszik Kelemen László (1760 – 1814), az első magyar színigazgató, aki élete vége felé Csanádpalotán telepedett le. Az Emlékpark kialakítását a Kelemen László Emlékéért Kulturális Alapítvány kezdeményezte. Akápolna 1863-ban épült, melyet a stációkkal együtt felújítottak. A tiszteletadásra és megemlékezésre lehetőség van a Hősi Panteonnál, az 1848, 1914 és 1944 hősi halottjainak emlékhelyén valamint a kopjafáknál.

Mormântul lui László Kelemen

László Kelemen s-a născut în 1760 la Kecskemét. Este primul maghiar care a fost regizor de teatru, dramaturg, pionier al activității profesioniste de actor din cultura țării. Și-a petrecut ultimii doi ani din viață ca profesor de cantori, până la moartea sa din 1814, la Csanádpalota.

Kelemen László Funeral Monument

László Kelemen was born in 1760 in Kecskemét. He was the first Hungarian director and playwright, a pioneer of professional acting in Hungarian culture. He spent the last two years of his life as a teacher of parish clerks until his death in Csanádpalota, in 1814.

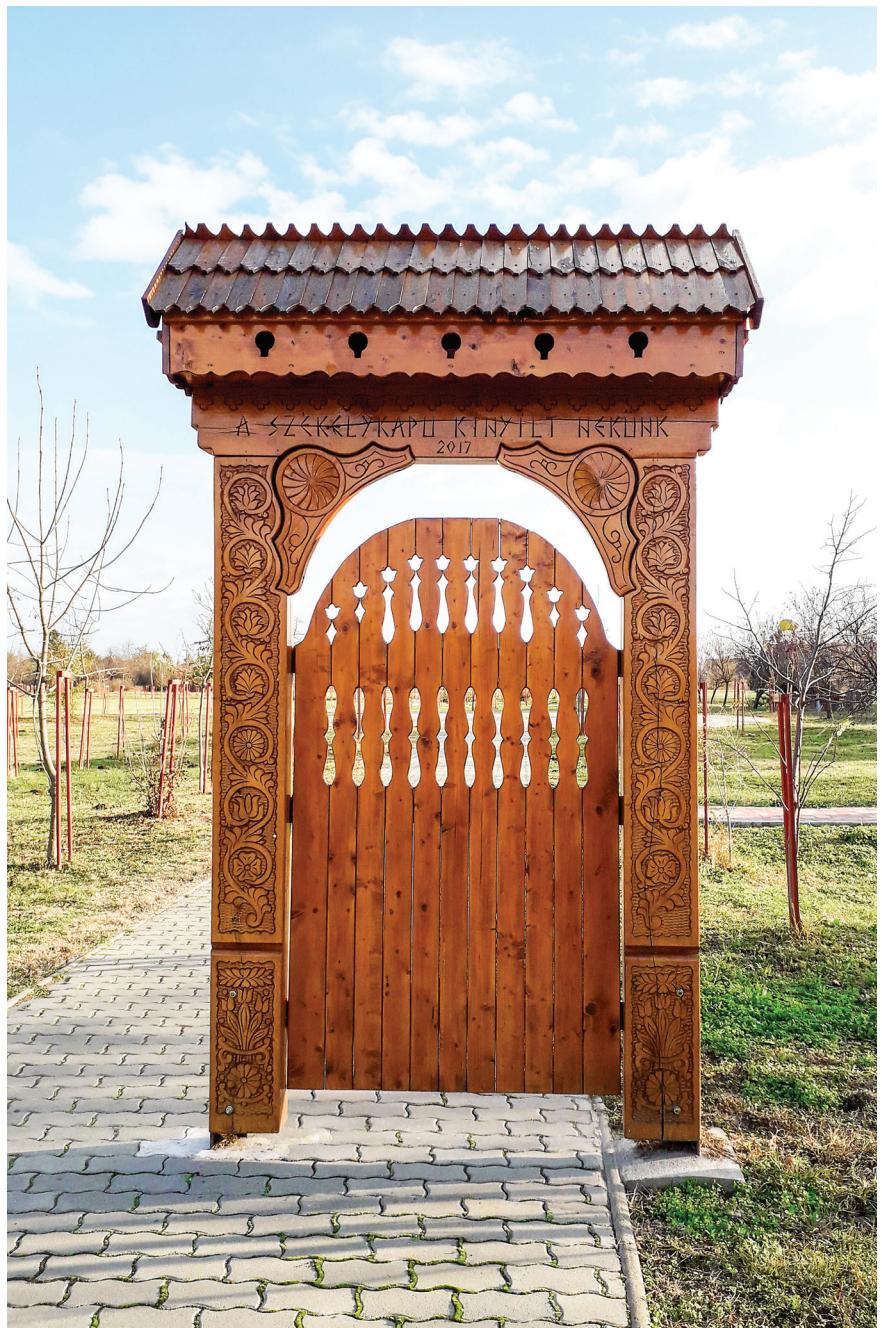
Kelemen László síremléke

Kelemen László 1760-ban született Kecskeméten. Az első magyar színigazgató, színműíró, a hivatásos magyar színészet megindítója. Életének utolsó két évét kántortanítóként töltötte Csanádpalotán 1814-ben bekövetkezett haláláig.

Poarta secuiască a fost inaugurată pe 3 iunie 2017, cu ocazia Zilei Naționale a Unirii, în Parcul Memorial „Kelemen László”. Opera îi aparține maestrului care a fabricat porțile din Căpâlnița. Pe ea putem citi inscripția „POARTA SECUIASCĂ S-A DESCHIS PENTRU NOI”.

The Székely gate was inaugurated on June 3, 2017, on the National Day of Unification, in László Kelemen Memorial Park. The opera belongs to the master who made the gates from Kápolnásfalu. It bears the inscription "THE SZÉKELY GATE OPENED FOR US".

Székelykapu. A nemzeti összetartozás napja alkalmából Kelemen László Emlékparkban 2017. június 3-án avatták fel a Székelykaput. Kápolnásfaluban élő kapukészítő mester munkája. „A SZÉKELYKAPU KINYÍLT NEKÜNK” feliratot olvashatjuk rajta.

TEREN CU GAZON ARTIFICIAL – Terenul de 20×40 metri, având gazon artificial, a putut fi construit în oraș în cadrul unui program național de construcție de terenuri al Federației Maghiare de Fotbal. Inaugurarea bazei sportive a avut loc în 2017, de Ziua orașului.

THE ARTIFICIAL TURF FIELD – Within the framework of the Hungarian Football Federation's national pitch building program, a 20×40 meter artificial sport field could be realized in the city. In 2017 took place the inauguration of the sports facility, on the City's Day.

MŰFÜVES PÁLYA – A Magyar Labdarúgó Szövetség országos pályaépítési programjának keretén belül valósulhatott meg a városban a 20×40 méteres műfüves pálya. 2017-ben a Városon volt a sportlétesítmény avatása.

Sala de sport orășănească - A fost construită în cadrul Programului Național de Dezvoltare a Infrastructurii Educaționale în 2016. Sala este adecvată și pentru baschet, volei și fotbal în sală.

The Town Gym – It was built as part of the National Program for Educational Infrastructure Development in 2016. The gym is also fit for basketball, volley and footsal.

Városi Tornacsarnok - A Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében épült 2016-ban. A csarnok alkalmas kosárlabdázásra, röplabdázásra és teremfocira is.

PARC SPORTIV – Baza sportivă în aer liber de tip „C”, având o suprafață de $90m^2$, cu 11 echipamente de antrenament diferite, își va extinde facilitățile în august 2019. „Sala de sport” în aer liber poate fi utilizată gratuit.

THE SPORTS PARK – The type “C” outdoors sports base, with a surface of $90m^2$ and 11 different training equipment, will extend its training facilities in August 2019. The outdoor “Sports Gym” is free of charge.

SPORTPARK – a "C" típusú, $90m^2$ alapterületű, 11 különféle edzőeszközökből álló kültéri sportlétesítmény 2019. augusztus óta bővíti az edzési lehetőségeket. A szabadban lévő "konditerem" ingyenesen használható.

Zápor - lac de pescuit - Asociația de Pescuit din Csanádpalota, fondată în anul 2000, are în administrație și un heleșteu cu o suprafață de 1,2 ha. Acesta are atât funcție sportivă, cât și de agrement. Anual, aici se organizează mai multe competiții majore de pescuit.

Zápor – Fishing Lake - The Fishing Association of Csanádpalota, founded in 2000, currently operates a fishing lake of 1.2 ha. It has both a sport, and leisure function. There are multiple major fishing competitions each year.

Zápor horgásztó - A 2000-ben alakult Csanádpalotai Horgász Egyesület működtetésében van jelenleg is az 1,2 ha területen lévő horgásztó. Sportolási és pihenési funkciójával egyaránt rendelkezik. minden évben több jelentős horgászversenyt rendeznek.

Centru – În centrul orașului se află piața-parc „László Kelemen”, care alături de clădirea etajată a primăriei, de la sfârșitul secolului trecut, și de biserică și casa parohială de vizavi, creează un ambient plăcut. Statuia din piatră, ce stă la colțul dinspre primărie, este opera lui Károly Antal (1969).

Downtown – In the city center, the Kelemen László park-square, along with the multi-store town hall, dating from the end of the century, the church and the parish on the opposite side, create a pleasant space. The stone statue made by Károly Antal (1969) is located on the corner of the town hall.

Főtér – A város központjában van a parkosított Kelemen László tér, mely a századvégi, emeletes városházával, a szemközti templommal és a plébániával hangsúlyos helyet teremt. A városháza felőli sarkon álló kőszobor Antal Károly alkotása (1969).

Primăria - Construirea primăriei de astăzi a fost decisă de Consiliul Local la adunarea de la 1 mai 1895, cu ocazia aniversării mileniului. Clădirea a fost finalizată în stil eclectic de maestrul constructor József Krim din Nădlac, la 1 mai 1897, după planurile lui Adorján Vertán.

The Town Hall – The building of today's town hall was decided by the Local Council, at the gathering of 1st of May 1895, in memory of the millennial anniversary. The building was completed in an eclectic style by the master builder József Krim, from Nădlac, on 1st of May, 1897, after the plans of Adorján Vertán.

Városháza – A mai városháza építését az akkori Képviselő-testület 1895. május 1-jén tartott közgyűlésén határozta el, a millennium emlékére. Az épület Vertán Adorján tervei alapján Krím József nagylaki építőmester kivitelezésében 1897. május 1-jére készült el, eklektikus stílusban.

Biserica Romano-Catolică – Un monument arhitectural de excepție este biserică romano-catolică, realizată în stil baroc, construită între 1768 și 1773. Pictura altarului său principal îl înfățișează pe Sfântul Ioan de Nepomuk în timp ce vindecă un bolnav (Gy. Szikora 1850).

The Roman-Catholic Church – An outstanding architectural monument is the baroque Roman-Catholic Church, built between 1768 and 1773. Its main altar picture depicts Saint John of Nepomuk while healing a sick person (Gy. Szikora 1850).

Római- Katolikus Templom – Kiemelkedő építészeti emlék a barokk stílusú római-katolikus templom, amelyet 1768 és 1773 között építettek. Főoltárának képe Nepomuki Szent Jánost ábrázolja, amint beteget gyógyít (Székely Gy. 1850).

Muzeu etnografic – Este situat pe strada Szent István 42. Existența sa este meritul lui P. Kálmán Asztalos (1905-1989), poet-țăran și etnograf autodidact, care a colectat obiecte utilizate în localitate în secolele XIX-XX.

The Ethnographic Museum – It is located in 42 Szent István Street. Its existence is the merit of P. Kálmán Asztalos (1905-1989), a rural poet and selftaught ethnographer, who collected objects from the 19th – 20th centuries, that were used in the settlement.

Tájház – Szent István utca 42. szám alatt található. Létrehozása Asztalos P. Kálmán (1905-1989) paraszköltő, autodidakta néprajzkutató érdeme, aki összegyűjtötte a településen használatos XIX-XX. századi tárgyakat.